

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Deres ref:

Vår ref: rr

Dato: 15.11.2010

Kommentarer fra Norsk Industri til rapporten "Økt utvinning på norsk kontinentalsokkel"

Norsk Industri har mottatt deres brev av 24.9.2010 om ovennevnte høring.

En god utnyttelse av våre naturressurser har vært avgjørende for velferdsutviklingen i Norge. En forsvarlig og god utnyttelse av både fornybare og ikke fornybare ressurser, og da spesielt våre energiressurser, har vært avgjørende for det samfunnet vi har i dag. Det startet med utnyttelse av vannkraften for over 100 år siden og parallelt med dette har vi nå i 40 år hatt petroleumsvirksomhet på norsk sokkel. Denne industrien har skapt enorme verdier for landet samtidig som det har utviklet seg en leverandørindustri med nærmere 90 000 ansatte med en omsetning i 2009 på 240 mrd kroner hvor nærmere halvparten var internasjonalt salg. I tillegg er den norske maritime næringen nå i hovedsak rettet mot olje- og gassindustrien i et globalt marked. Disse industriene har utviklet høyteknologiske løsninger, sammensatte tjenester, produkter og fartøy/innretninger som er verdensledende på teknologi, sikkerhet, operasjon og effektivitet. Leverandørindustrien og en videreutvikling av denne er en viktig del av det samfunnsmessige perspektivet for økt verdiskaping fra olje- og gassvirksomheten. Dette både i form av teknologiutvikling og sysselsettingseffekter relatert til å ha en oppegående verftsindustri og de sysselsettingsringvirkninger dette skaper i de lokale miljøene og hele underleverandørkjeden i den norske oljeklyngen. Det er i dag en sterk internasjonal konkurranse på norsk sokkel og det viktig å være klar over at dissesysselsetningseffektene blir ikke fanget opp når hovedkontraktene går til utenlandske aktører.

Vi er også i dag verdensledende på utvinning av ressursene i felt, takket være en stor satsing på målrettet forskning, teknologiutvikling og evne og vilje til å ta dette i bruk. På tross av en av verdens høyeste utvinningsgrad er det imidlertid store hydrokarbonressurser igjen i våre olje- og gassfelt, noe som rapporten påpeker. Utvalget har, etter Norsk Industris mening, foreslått en rekke gode tiltak og løsninger for å optimalisere utvinningen og derigjennom maksimere verdiskapningen og samfunnsnyttene fra de norske olje- og gassfeltene. Norsk Industri støtter de aller fleste foreslåtte tiltak, og ønsker å påpeke spesielt at vi fortsatt også må være blant de beste i verden til å ivareta HMS i forbindelse med

vår petroleumsaktivitet. Det nære, åpne og aktive samarbeidet mellom myndigheter, oljeselskap, fagbevegelse og leverandørindustri må opprettholdes og videreutvikles for å gjennomføre økt utvinning basert på høy sikkerhet og miljøvennlige løsninger. Norsk olje- og gassindustri er en miljøvennlig bransje med "rene" løsninger og med en utvinning av hydrokarboner i Norge som har lavest miljømessige negative konsekvenser i verden.

Norsk Industri ønsker også å minne om at like viktig som økt utvinning er tilgang på prospektivt areal for å erstatte gamle felt med nye. Store petroleumsmengder gjenstår å finne og store havområder er ennå ikke utforsket på norsk område. Det er i forbindelse med nye, store feltutbygginger at mye av teknologiutviklingen skjer, også når det gjelder utvinningsteknikker. Det er avgjørende for leverandørindustrien å ha et langsiktig og stabilt hjemmemarked for å videreutvikle industrien og frembringe nye tekniske løsninger og produkter for det internasjonale markedet.

Norsk Industri har følgende kommentarer til et utvalg av de viktigste tiltakene som er foreslått i Utvinningsutvalgets rapport.

1. Regulatoriske tiltak

Norsk Industri støtter forslaget som vektlegger oljeselskapenes erfaring og vilje til tiltak for økt utvinning ved tildelinger og sammensetning av lisensgrupper for nye områder. Det bør også vurderes tiltak innen lisensene som kan stimulere og favorisere lisenser som lykkes med å trekke på den norske industri- og teknologiklyngen.

Sikring av eiermakt i lisensene til å sette i gang utvinningsprosjekter gjennom en justering av stemmereglene i lisensene slik at innflytelsen står i samsvar med eierandelen bør vurderes nærmere. Dersom majoritetseieren ikke får de andre lisenspartnerne med på vedtak om utbygging/investering bør det lages en modell som gjør det mulig å gå videre alene.

Når minoritetseiere blokkerer nødvendige investeringer bør det kanskje være en mekanisme som innebærer tvangsinnløsning gjennom bruk av Petoro der OD og Petoro har vurdert dette som ønskelig.

Forslaget om en tidlig avklaring av lisensforlengelse støttes og grunnlag for forlengelse bør gjøres på grunnlag av oppnådde resultater og langsiktige planer.

Utvalget foreslår at det blir krav til en ny revidert plan for utbygging og drift (PUD) senest når 80 % av planlagt hydrokarbon volum er produsert.

Norsk Industri foreslår at departementet vurderer på hvilken måte utvalgets intensjon kan oppnås ved bruk av dagens regelverk. En måte å gjøre dette på er å inkludere en diskusjon om høyere utvinning og måltall for dette i langtidsplanene for lisensene. Det beste tidspunktet for igangsetting av IOR- eller EOR-tiltak vil variere fra felt til felt, og 80 prosent kan derfor virke tilfeldig. Oljedirektoratet har også mulighet til å henstille lisensene om møter og diskusjon av lisensens planer for å øke utvinningen.

2. Kostnadsnivå og lønnsomhet

Utvalget foreslår at det skal bli lettere å flytte borerigger til og fra norsk sokkel og at kost/nytte må vurderes før nye og omfattende krav til HMS og ytre miljø pålegges.

Vi har i dag en høy HMS- og miljøstandard, og vi har en del særnorske krav. Dette er nedfelt i forskrifter og krav som har utviklet seg gjennom et mangeårig trepart-samarbeid. Norsk Industri mener det er viktig å opprettholde og videreutvikle en høy HMS standard, og at vi bør være deltagende i utvikling av internasjonale standarder hvor våre erfaringer, samarbeidsmetoder og gode løsninger blir adoptert i andre land.

Norsk Industri støtter forslaget om økt bruk av standard løsninger på utbygginger, og at dette blir gjort på en måte som stimulerer til bruk av produkter og løsninger fra norsk leverandørindustri til et internasjonalt marked. Økt samarbeid mellom lisensene og eventuelt økt samordning av områder på sokkelen støttes, men vi ønsker å påpeke at det skjer i betydelig grad også i dag.

Utvikling av energieffektive løsninger og prosesser støttes. Norsk Industri ønsker å påpeke at støtte og stimulering til teknologiutvikling på både dette området og miljøteknologiløsninger bør kunne få finansiering fra programmer utover Petromaks og DEMO 2000.

3. Tiltak med betydning for konkurransesituasjonen på NCS

Norsk Industri støtter forslaget om en vesentlig styrking av Petoro og styrking av Petoros rolle. Både Oljedirektoratet og Petoro har viktige oppgaver i arbeidet med IOR. Oljedirektoratet har en viktig oppgave i forhold til alle eierne og operatørene på norsk sokkel. Petoro har ansvar for å ivareta de forretningsmessige forhold knyttet til statens olje- og gassportefølje.

Både Statoil og de store internasjonale selskapene deler sin oppmerksomhet mellom norsk sokkel og sin internasjonale virksomhet. Det er viktig at Petoro har ressurser som sørger for at norsk sokkel får sin del av oppmerksomheten, investeringene og kompetansen til de internasjonale selskapene. For å få gjennomslag i interessentselskapene er det ikke tilstrekkelig at Petoro representerer store eierandeler og bruker sin stemmekraft. Petoro må ha tilstrekkelig teknisk og kommersiell kompetanse og kapasitet til å kunne påvirke de andre partnerne. Petoro bør ha økonomi til å kunne utføre separate vurderinger og studier for å fremskaffe den dokumentasjonen som må til for å overbevise lisensen om at det er riktig og mulig å videreutvikle modne felt. Petoro bør styrkes bemanningsmessig, kompetansemessig og økonomisk slik at Petoro også har midler til å medfinansiere nødvendige teknologiutviklingsprosjekter

Bevilgningene til Petoro har ligget stabilt i størrelsesorden 250 mill kroner hvert av de siste fem årene. Med en finansieringsmodell hvor forvaltningskostnadene i stedet dekkes innenfor SDØE-budsjettet blir verdiskapingen i SDØE knyttet nærmere innsatsen fra Petoro.

Andre statlige virksomheter som forvalter store formuer på vegne av staten får dekket sine kostnader fra den porteføljen den forvalter, eksempelvis Statens pensjonsfond utland, Folketrygdfondet og Statens pensjonskasse.

Norsk Industri mener derfor at Petoro organisatorisk må styrkes og gis en finansieringsmodell som er bedre tilpasset selskapets oppgaver.

Utvalget ønsker større bruk av standardkontrakter utviklet av partene. Norsk Industri har vært pådriver i dette arbeidet og leverandørindustrien er svært opptatt av at det er balanserte kontrakter både med hensyn til økonomi, risiko, ansvar og IPR. Dette bidrar til kostnadseffektive løsninger med kvalitet. Vi ønsker ikke at leverandørindustrien skal måtte konkurrere på risiko som de selv ikke har kontroll over. Industrien ser at oljeselskapene beveger seg mer og mer vekk fra ordlyden og intensjonen ved de tidligere standardkontrakter i tildelingen av nye utbyggingsoppgaver. Det er et behov for å få standardiserte kontrakter for modifikasjonskontrakter som i dag ikke dekkes av NTK Mod. og det bør utvikles standardkontrakter for subsea-systemleveranser og MMO for subsea. Norsk Industri ønsker også å påpeke viktigheten å ha gode og oppdaterte felles tekniske standarder. Arbeidet med revisjon av gjeldende standarder og utarbeidelse og bruk av "beste praksis" må intensiveres.

4. Teste og implementere mer teknologi for økt utvinning

Utvalget foreslår å etablere et forum for gjennomføring av piloter og implementering av teknologi med aktørene, OD og Petoro. Norsk Industri støtter dette forslaget, og forumet må få mandat til å få frem finansiering av IOR tiltak som er utover Petromaks og DEMO 2000 midler.

En rekke felt trenger både ny teknologi og vilje til avansert design og investeringer dersom vi skal kunne ta ut mer av de kjente reservene. Satsingen på forskning og utvikling må styrkes vesentlig og utvalgets forslag til styrking støttes. Teknologiu utvikling og teknologier som også har stort internasjonalt potensial bør prioriteres ved tildelinger og satsninger. Gjennom dette bygges fremtiden for norsk leverandørindustri på den internasjonale arenaen.

Styrking av DEMO 2000 har vært et krav fra Norsk Industri i mange år, og det var med skuffelse vi registrerte at det ble foreslått en reduksjon i budsjettet for disse programmene for 2011. I år (2010) var det en rekordhøy interesse i å søke midler fra DEMO 2000. Demo 2000 støtter 1/4 av prosjektets kostnader, resten tar industrien selv. Årets 49 søknader hadde et totalt finansierings behov på 340 mill kroner fra DEMO 2000. Etter en hard prioritering fikk kun 16 prosjekter midler med en ramme på ca 50 mill kroner. Demo 2000 burde i år hatt ytterligere ca 50 mill kroner til å tildele, basert på ekspertgruppens anbefalinger om prosjekter som burde støttes.

5. utfordringer for økt utvinning innenfor spesifikke teknologiområder

Utvalget foreslår at selskapene bør få raskere framdrift i pilotering av avanserte EOR- metoder og i større grad løfte fram ulike EOR-metoder på norsk sokkel. Norsk Industri støtter dette og påpeker at et nært samarbeid mellom leverandørindustrien, forskningen, instituttene og operatørselskapene er avgjørende for å få dette til.

Norsk Industri støtter også utvikling av løsninger for injeksjon av CO₂ fra CCS og pilotering av dette, noe som er en naturlig følge av myndighetenes og selskapenes store satsning på CCS.

Utvalget påpeker viktigheten av tilstrekkelig tilgang på kompetent personell i tiden fremover. Norsk Industri arbeider aktivt sammen med øvrige aktører for å stimulere rekruttering til industrien. Sammen med myndighetene må denne innsatsen styrkes og spesielt må rekruttering til realfag og naturvitenskaplig utdanning ha spesiell fokus. Omdømmebygging og en virkelighetsbeskrivelse av petroleumsnæringen som en fremtidsrettet og langsiktig næring som skaper store verdier og velferd, samtidig som den har interessante og spennende arbeidsoppgaver både nasjonalt og internasjonalt, er viktig å få frem for ungdommen som skal gjøre sine valg.

Med vennlig hilsen
Norsk Industri

Stein Lier-Hansen
Adm. dir.

Norsk Industri Olje & Gass

Runar Rugtvedt
Bransjesjef